

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Collegiis Canonicoꝝ Per Germaniam, Belgivm,
Galliam, Hispaniam, Italiam, Aliasqve Orbis Christiani
Prouincias, Liber Singvlaris**

Le Mire, Aubert

Coloniae Agrippinae, 1615

Capvt LX. S. Crvcis Collegivm Leodiense.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11227

ERrat in Leodiensis vrbs editissimo loco spatium, quod talis videretur esse capax ædificij, vnde reliqua vrbs ab eiusdem arcis habitatoribus posset impugnari. Huius ædificandi copiam cum quidam in armis præpotens expetisset, quasi inde totam vrbs & vniuersas Episcopij facultates contra hostiles insidias defensaturus, intellexit prudens antistes versutam hominis nequitiam; & si quod petebatur annueret, rem omnem in contrarium esse vertendam, ita planè vt qui detentionem promississet Ecclesiæ, ipsi Episcopo vim inferret, clerum & populum opprimeret, postremò cuncta illuc appenditia sibi prohibito diriperet, hac perniciofa fretus munitione. Assumpta ergo Euangelici serpentis astutia, vultu quasi benignas eius precibus aures accommodare pro tempore simulauit, corde autem quomodo domestici hostis obuiaret insidijs, altiori consilio deliberabat, cum interim differendo rem vsque in quemlibet certum diem, hominem iam in spem potiundæ voluntatis adductum dimisit. Nec multo post Archidiacono, eidemque maioris Ecclesiæ præposito nomine *Rotberto* accersito, secretò dolos occulti peruasoris aperit, suadet,

det, monet, imo iubet vt faxit ibidem potius fundari Ecclesiam in honorē victoriosissimæ *Crucis*, cuius virtute magis quam omnibus mortalium armis seque suaque omnia tuta esse posse certum teneret, atque vt eiusdem Ecclesiæ ante præscriptum diem maturet fundamenta locari propensius indicit. Præbet insuper ad hoc maturandum larga satis impendia, spondens profecto quæ ille ad hæc aut nollet, aut non posset impendere, se in nullo necessario ei defuturum auxilio. Ille autem boni præfulis artibus instructus, ante conditum diem Ecclesiæ in honorē sanctæ *Crucis*, fundamenta ibidem locare studuit, beneficium quod ex dono Episcopi tenebat illuc destinavit, voto insuper addens, quidquid de suo vel haberet, vel habiturus esset. Verum vbi impio iam dicto peruasori compertum est eo loci fundari Ecclesiam, vbi arcem vana spe sibi futuram sponderat, non sine multis querelis atque conuitijs recurrit ad Episcopum, illum perfidiæ accusat & fraudis Alemanniæ qui sententiam mutasset, atque vbi ipse donum postulasset ibi fallax promissor Ecclesiam fundari mandasset. Episcopus autem contra magis vt morem gereret omnipotentis personæ quam deseruire volens fallaciæ diu manet in dissimulando eius rei conscientiam. Atque ad satisfaciendum ei cuius moribus deseruire habebat in tali temporis necessitate, ipso præ-

sente

sente memoratum accersiri iubet Præpositum. Quid struat, qua spe, qua fiducia, cuiusve iussu hoc cœperit, non sine multa quasi indignatione rogitat. Ille autem cum summa humilitate, nullo temeritatis studio, pro nullius odio, verum hoc ob Redemptoris eiusque reuerendæ Crucis obtinenda impensius suffragia ad hoc sese adductum respondit. *Terram, inquit, ibidem inueni vacuam, per multos annos alicuius utilitatis immunem, visum est mihi illam Ecclesiæ sanctiss. Crucis, cuius & fundamenta struere cœpi, maximè esse idoneam; Quod si aliter vestræ domine præsul sedet sententiæ, siue placeat domus Dei fundamenta in prædonum commutari refugium, nihil mea intererit, bonæ voluntatis si qua est ex me, merces mihi à Deo non dederit. Si quis autem ne hæc Ecclesia in honore Dei consummetur obstiterit, super hoc, peccati immunis esse non poterit. Audiens hoc Episcopus iam sedato vultu quasi iram reprimens, si quid aliud, inquit, ibi cœpisses, profectò id frustra esset, fidesque amico promissis inauulsa maneret. At nunc quandoquidem Saluator Crucis sine vexillo hunc locum per te destinare voluit, quod cœpisti inconcussum conseruabimus, imò quæ poterimus supplementa suppeditabimus: iniuriam namque Creatori inferimus, si posthabito eius præsidio spem vanæ salutis in armis hominum posuerimus. Ita profectò dolus, qui iam rapina animi peruaserat Ecclesiastica, laudabiliter fatis splendidâ admodum non*
frau-

fraude sed industria Pontificis compescitur, ædificium Ecclesiæ cum clauſtro, & congruis pro loco, officinis consummatur, eademque in honorẽ sanctæ Crucis dedicata agris & decimis donatur, vnde XV. fratribus victus & vestitus solatia præberentur. *Ita Anselmus lib. 2. de gestis Episcoporum Leodiensium c. 26.*

Itaque Notgerus siue Notkerus Leodiensis Episcopus collegij istius auctor exstitit: qui templum ipsum S. Crucis per dictum Robertum Præpositum ædificari curauit, & anno 979. die 23. Octobris consecrauit: teste Aegidio Bucherio in Chronico.

Numerum Canonorum postea auxit VVazo Leodiensis Episcopus; teste eodem Anselmo: *Vidimus, inquit, XXV. præbendas ab eo in vno die datas, quarum quindecim deseruitores in Ecclesia victoriosissimæ Crucis, decem in Bartholomæi Apostoli Ecclesia, ex bonis maiori ex parte à sese acquisitis, constituit, nihil ab eis quærens nisi probos mores, & utilitatem diuinæ seruitutis.* Lib. 2. c. 67.

CAPVT LXI.

S. DIONYSII COLLEGIVM

in Vrbe Leodiensi.

Nithardo maioris Ecclesiæ custode administrante, Notgerus Episcopus in honorem B. Martyris Dionysij condidit Ecclesiam, in qua primū quidem viginti delegati sunt Canonici: procedente

H

verò